

«ԱՐՑԱԽ ՀԷԿ»
Բաց Բաժնետիրական Ընկերություն

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
հաշվեփակված տարվա

ԵՐԵՎԱՆ
Ապրիլ 2012

Բովանդակություն

Էջ

Տնօրենների խորհրդի կազմ	3
Անցում Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտներին	4
Անկախ ատդիտորական եզրակացություն	5
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	7
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	11

Տնօրենների խորհրդի կազմ

Սպարտակ Թևոսյան

ԼՂՀ փոխվարչապետ - Խորհրդի նախագահ

Էմին Օհանջանյան

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

Հայկ Բեգլարյան

Մերուժան Բաբայան

Վահրամ Բեգլարյան

«Արցախ ՀԷԿ» ԲԲԸ, գլխավոր տնօրեն

Ընկերության ղեկավար անձնակազմ

Վահրամ Բեգլարյան

Գլխավոր տնօրեն

Ժան Հովհաննիսյան

Ֆինանսների և էկոնոմիկայի գծով տնօրեն

Արայիկ Դավթյան

Գլխավոր հաշվապահ

ԱՆՑՈՒՄ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍՏԱՆԴԱՐՏՆԵՐԻՆ

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները, «Արցախ ՀԷԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության առաջին ֆինանսական հաշվետվություններն են, որոնք պատրաստվել և ներկայացվել են ֆինանսական հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի կողմից ընդունված ֆինանսական հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) համաձայն:

Ընկերությունը կիրառել է Ծանոթագրություն 3-ում ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը՝ պատրաստելու 31.12.2011թ. ավարտվող տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները, 31.12.2010թ. ավարտվող տարվա համեմատական ֆինանսական տեղեկատվությունը, ինչպես նաև, ֆինանսական վիճակի մասին ՖՀՄՍ-ներով սկզբնական հաշվետվությունը՝ 01.01.2010թ. դրությամբ: Վերջինս ՖՀՄՍ-ների համաձայն պատրաստվող հաշվապահական հաշվառման սկզբնակետն է:

ՖՀՄՍ-ներով ֆինանսական վիճակի մասին սկզբնական հաշվետվության պատրաստման նպատակով կատարվել են ճշգրտումներ նախկինում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվություններում, որոնք պատրաստվել էին համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Հաշվապահական Հաշվառման Ստանդարտների (ՀՀՀՀՍ-ներ): ՀՀՀՀՍ-ներից ՖՀՄՍ-ների անցման ազդեցության պարզաբանումները ներկայացված են Ծանոթագրություն 2.2-ում:

Վահրամ Բեգլարյան
Գլխավոր տնօրեն

Արայիկ Դավթյան
Գլխավոր հաշվապահ

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն № 15

«Արցախ ՀԷԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեփակված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ

Ներկայացվում է «Արցախ ՀԷԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության ղեկավարությանը

Մեր կողմից իրականացվել է «Արցախ ՀԷԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության (Ընկերություն) կից ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, որոնք ներառում են 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտվող տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփը և այլ ծանոթագրություններ:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ՝ գերծ խարդախության կամ սխալների արդյունքում առաջացած էական խեղաթյուրումներից:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մենք պատասխանատու ենք Աուդիտի Միջազգային Ստանդարտներին համապատասխան մեր կողմից իրականացված աուդիտի հիման վրա նշված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր արտահայտած կարծիքի համար: Այդ ստանդարտներով մեզանից պահանջվում է պահպանել վարկեցողության կանոնները և պլանավորել և անցկացնել աուդիտը՝ ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից գերծ լինելու վերաբերյալ ողջամիտ երաշխիքներ ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են ֆինանսական հաշվետվություններում ու համապատասխան ծանոթագրություններում արտացոլված տվյալները հիմնավորող փաստերի ձեռքբերման նպատակով մշակված ընթացակարգեր, որոնց ընտրությունը կախված է խարդախությունների և սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում էական խեղաթյուրումների առկայության ռիսկերի վերաբերյալ աուդիտորական գնահատումներից:

Ուսկերի գնահատումները կատարելիս աուդիտորը մշակում է համապատասխան ընթացակարգեր՝ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության գնահատման, և ոչ՝ ընկերության ողջ ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք կազմելու համար: Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև կիրառված հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների և ղեկավարության կողմից կատարված գնահատումների, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Կարծիք

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Արցախ ՀԷԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության ֆինանսական վիճակը, ինչպես նաև նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների:

3 ապրիլի 2012թ.
ՍՕՍ-Աուդիտ ՍՊԸ

Մանվել Ղազարյան
Տնօրեն

Գնել Խաչատրյան
Աուդիտոր

ՀԱՍՏՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՍԱՄԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«Արցախ ՀԷԿ» ԲԲԸ
 2011թ. դեկտեմբերի 31-ին
 ավարտվող տարվա համար

	Ծնք.	2011թ. հազար դրամ	2010թ. հազար դրամ
Հասույթ	4	1,029,859	1,614,897
Վաճառքի ինքնարժեք	5	(343,641)	(305,093)
Համախառն շահույթ		686,218	1,309,804
Իրացման ծախսեր		(5,158)	(3,573)
Վարչական ծախսեր	6	(188,293)	(123,958)
Այլ գործառնական եկամուտներ		8,296	4,349
Այլ գործառնական ծախսեր	7	(31,488)	(27,891)
Այլ օգուտ/(վնաս), զուտ	8	(212,814)	16,691
Շահույթ մինչև հարկումը		256,761	1,175,422
Շահութահարկի գծով ծախս	10	(24,265)	(58,573)
Տարվա զուտ շահույթ		232,496	1,116,849
Այլ համապարփակ եկամուտներ		-	-
Տարվա համապարփակ արդյունք		232,496	1,116,849
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ			
Բազային շահույթ (դրամ)	15.5	29	185

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են Ընկերության ղեկավարության կողմից 2012թ. ապրիլի 3-ին: Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Վահրամ Բեգլարյան
 Գլխավոր տնօրեն

Արայիկ Դավթյան
 Գլխավոր հաշվապահ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«Արցախ ՀԷԿ» ԲԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծնթ.	31.12.2011թ.	31.12.2010թ.	01.01.2010թ.
		հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ	11	14,174,518	11,633,520	7,859,112
Ոչ նյութական ակտիվներ		200	104	220
Կանխավճարներ ՀՄ գծով		20,273	83,272	449,748
		14,194,991	11,716,896	8,309,080
Ընթացիկ ակտիվներ				
Պաշարներ	12	32,217	24,060	19,128
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	13	1,107,668	592,044	508,148
Շահութահարկի գծով կանխավճար	10	19,665	-	-
Տրված փոխառություններ		50,000	-	-
Դրամական միջոցներ	14	40,682	548,467	56,327
		1,250,232	1,164,571	583,603
		15,445,223	12,881,467	8,892,683
ՄԵՓՈԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Սեփական կապիտալ				
Կանոնադրական կապիտալ	15.1	10,650,000	7,362,074	5,962,074
Էմիսիոն եկամուտ	15.2	457,127	158,748	21,788
Պահուստային կապիտալ	15.3	106,292	43,645	-
Կուտակված շահույթ		581,880	1,148,239	671,242
		11,795,299	8,712,706	6,655,104
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	16	1,921,556	3,178,627	1,622,951
		1,921,556	3,178,627	1,622,951
Ընթացիկ պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	16	1,702,200	767,080	569,257
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	17	26,168	193,228	9,796
Շահութահարկի գծով պարտավորություն	10	-	29,826	35,575
		1,728,368	990,134	614,628
		15,445,223	12,881,467	8,892,683

ԳՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՍԱՄԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«Արցախ ՀԷԿ» ԲԲԸ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

	<u>2011թ.</u>	<u>2010թ.</u>
	<u>հազար դրամ</u>	<u>հազար դրամ</u>
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Էլեկտրաէներգիայի իրացումից մուտքեր	967,055	2,094,029
Գործառնական այլ մուտքեր	492	2,222
Գնումների դիմաց վճարումներ	(376,001)	(185,665)
Վճարումներ աշխատակիցներին	(187,787)	(135,736)
Շահութահարկի վճարում	(73,756)	(64,322)
Վճարումներ այլ հարկերի գծով	(255,001)	(91,382)
Վճարումներ սոցիալական ապահովության գծով	(34,426)	(22,728)
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր	(5,631)	(11,090)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	34,945	1,585,328
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների ձեռքբերման գծով վճարումներ	(2,235,795)	(3,345,836)
Հիմնական միջոցների օտարումից մուտքեր	900	-
Փոխառությունների տրամադրում/(մարում), զուտ	(50,000)	-
Կարճաժամկետ ավանդներից ստացված տոկոսներ	1,713	1,614
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(2,283,182)	(3,344,222)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Բաժնետոմսերի թողարկումից մուտքեր	3,595,766	1,536,960
Վարկերի և փոխառությունների ստացում	1,597,336	2,848,391
Վարկերի և փոխառությունների մարում	(2,717,733)	(1,533,448)
Շահաբաժինների վճարում	(735,005)	(595,101)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	1,740,364	2,256,802
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(507,873)	497,908
Փոխարժեքային տարբերություններ	88	(5,768)
Դրամական միջոցները տարեսկզբի դրությամբ	548,467	56,327
Դրամական միջոցները տարեվերջի դրությամբ	40,682	548,467

ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«Արցախ ՀԷԿ» ԲԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա համար

		<u>Կանոնադրական կապիտալ</u>	<u>Էմիսիոն եկամուտ</u>	<u>Պահուստային կապիտալ</u>	<u>Կուտակված շահույթ</u>	<u>Ընդամենը</u>
	<u>Ծան.</u>	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2010թ.		5,962,074	21,788	-	671,242	6,655,104
Բաժնետոմսերի թողարկումից մուտքեր	15.1,15.2	1,400,000	136,960	-	-	1,536,960
Շահաբաժիններ	15.4	-	-	-	(596,207)	(596,207)
Տարվա շահույթ		-	-	-	1,116,849	1,116,849
Ներքին շարժեր	15.2, 15.3	-	-	43,645	(43,645)	-
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.		7,362,074	158,748	43,645	1,148,239	8,712,706
Բաժնետոմսերի թողարկումից մուտքեր	15.1,15.2	3,287,926	298,379	-	-	3,586,305
Շահաբաժիններ	15.4	-	-	-	(736,208)	(736,208)
Տարվա շահույթ		-	-	-	232,496	232,496
Ներքին շարժեր	15.2, 15.3	-	-	62,647	(62,647)	-
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.		10,650,000	457,127	106,292	581,880	11,795,299

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

*«Արցախ ՀԷԿ» ԲԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա համար*

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1 Ընկերությունը

«Արցախ ՀԷԿ» բաց բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) ստեղծվել է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության (ԼՂՀ) կառավարության 13.05.2008թ. N 360 որոշմամբ՝ «Արցախ ՀԷԿ» ՓԲԸ վերակազմակերպման միջոցով և հանդիսանում է վերջինիս իրավահաջորդը: Ընկերության կանոնադրությունը հաստատված է ԼՂՀ արդարադատության նախարարության պետքեզիստրի Ստեփանակերտի տարածքային բաժնի կողմից 2008թ. հունիսի 9-ին, գրանցման թիվ 44313011407, վկայական՝ 02Ա 002083:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ԼՂՀ, ք. Ստեփանակերտ, Վ. Սարգսյան 25ա:

Ընկերության ամենախոշոր բաժնետերն է հանդիսանում ԼՂՀ կառավարությունը՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ 47.9%:

Ընկերության ղեկավարումը իրականացվում է Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի, Տնօրենների Խորհրդի և Գործադիր մարմնի կողմից:

1.2 Հիմնական գործունեությունը

Ընկերության միակ գործունեությունն էլեկտրաէներգիայի արտադրությունն է: Էլեկտրաէներգիայի արտադրությունը իրականացվում է ԼՂՀ տարածքում կառուցված երեք հիդրոէլեկտրակայանների միջոցով, որոնց ընդհանուր հզորությունը կազմում է 59 Մեգավատտ:

- Սարսանգ ՀԷԿ,
- Թրդե 1 ՀԷԿ,
- Թրդե 2 ՀԷԿ:

Երկու ՀԷԿ-երի կառուցումը, որոնց ընդհանուր հզորությունը կազմում է 7.8 Մեգավատտ, ավարտական փուլում է, և նախատեսվում է գործարկել 2012թ.-ի մայիսին.

- Մատաղիս 1 ՀԷԿ,
- Մատաղիս 2 ՀԷԿ:

Եվս մեկ ՀԷԿ-ի՝ Թրդե 3-ի, որի հզորությունը կազմելու է 5.3 Մեգավատտ, կառուցումը գտնվում է նախագծի հաստատման փուլում:

Ողջ արտադրված էլեկտրաէներգիան իրացվում է ԼՂՀ տարածքում գործող միակ էլեկտրական բաշխիչ ցանցերը տնօրինող կազմակերպությանը:

Յուրաքանչյուր ՀԷԿ-ի շահագործման համար Ընկերությանը շնորհված լիցենզիայի ժամկետը 15 տարի է: Ընկերության ղեկավարությունը կարծում է, որ լիցենզիաների ժամկետները պարբերաբար կերկարաձգվեն՝ առանց ընդհատման:

2. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել և ներկայացվել են համաձայն Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՄ): ՖՀՄՄ-ները Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի կողմից ընդունված Ստանդարտները և Մեկնաբանություններն են, որոնք ներառում են.

ա) Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտները (IFRS),

բ) Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտները (IAS), և

գ) Մեկնաբանությունները՝ թողարկված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Մեկնաբանությունների Կոմիտեի կողմից:

2.2 ՖՀՄՄ առաջին անգամ որդեգրում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները, Ընկերության առաջին ֆինանսական հաշվետվություններն են, որոնք պատրաստվել և ներկայացվել են ՖՀՄՄ-ների համաձայն:

Ընկերությունը պատրաստում և ներկայացնում է ֆինանսական վիճակի մասին՝ ՖՀՄՄ-ներով սկզբնական հաշվետվություն՝ ՖՀՄՄ-ներին անցնելու ամսաթվի՝ 01.01.2010թ. դրությամբ: Դա ՖՀՄՄ-ների համաձայն պատրաստվող հաշվապահական հաշվառման սկզբնակետն է:

Ընկերությունը օգտագործել է հաշվապահական հաշվառման սույն քաղաքականությունը ֆինանսական վիճակի մասին՝ ՖՀՄՄ-ներով սկզբնական հաշվետվության մեջ և ՖՀՄՄ-ներով իր առաջին ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջաններում:

Ընկերությունը իր ֆինանսական վիճակի մասին ՖՀՄՄ-ներով սկզբնական հաշվետվության մեջ, բացառությամբ հաջորդ պարագրաֆում կիրառված բացառությունների.

- ճանաչել է բոլոր ակտիվները և պարտավորությունները, որոնց ճանաչումը պահանջվում է ՖՀՄՄ-ներով;
- չի ճանաչել հողվածները որպես ակտիվներ կամ պարտավորություններ, եթե ՖՀՄՄ-ները թույլ չեն տալիս այդպիսի ճանաչում;
- վերադասակարգել է այն հողվածները, որոնք Ընկերությունը ճանաչել էր նախկին ՀՀՀՀՄ-ի համաձայն՝ որպես մի տեսակի ակտիվ, պարտավորություն կամ սեփական կապիտալի բաղադրիչ, սակայն ՖՀՄՄ-ների համաձայն դրանք այլ տեսակի ակտիվ են, պարտավորություն կամ սեփական կապիտալի բաղադրիչ;
- ՖՀՄՄ-ները կիրառել է բոլոր ճանաչված ակտիվները և պարտավորությունները չափելիս:

Ընկերությունը կիրառել է հետևյալ բացառությունները համաձայն ՖՀՄՄ 1 ստանդարտի.

- ՖՀՄՄ-ներին անցնելու ամսաթվի դրությամբ ՖՀՄՄ-ների համաձայն Ընկերության գնահատականները հետևողական են նույն ամսաթվի դրությամբ ՀՀՀՀՄ-ի համաձայն կատարված գնահատականների նկատմամբ:

ՖՀՄՄ-ներով ֆինանսական վիճակի մասին սկզբնական հաշվետվության պատրաստման նպատակով կատարվել են ճշգրտումներ, որոնք ներկայացված են Ծանոթագրություն 22-ում:

2.3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ ՀՀ դրամը (այսուհետ՝ Դրամ): Դրամը հանդիսանում է նաև սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը՝ հազարների ճշտությամբ:

2.4 Դատողությունների, գնահատականների և ենթադրությունների օգտագործում

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ի պահանջների համաձայն պատրաստելու համար Ընկերության ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը և պայմանական ակտիվների և պարտավորությունների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից: Գնահատումները և ենթադրությունները վերանայվում են շարունակաբար: Հաշվապահական գնահատումների փոփոխությունները ճանաչվում են փոփոխման և հետագա ժամանակաշրջաններում:

3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

3.1 Գործարքներ արտարժույթով

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են Դրամի՝ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Որպես փոխարժեք ընդունվում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժույթային շուկայում արտարժույթի նկատմամբ հայկական դրամի միջին փոխարժեքը: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.

ա) արտարժույթով դրամային հոդվածները ներկայացվում են (վերահաշվարկվում են)՝ կիրառելով փակման (հաշվետու ամսաթվի) փոխարժեքը,

բ) արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները, որոնք հաշվառվում են սկզբնական արժեքով, ներկայացվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով:

Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը կամ վնասը, որոնք առաջանում են արտարժույթով գործարքների մարման կամ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով դրամային հոդվածների վերագնահատման արդյունքում, ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքներում:

3.2 Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունում առկա են հետևյալ ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքները.

- դեբիտորական պարտքեր,
- կրեդիտորական պարտքեր,
- վարկեր և փոխառություններ,
- դրամական միջոցներ:

Դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, վարկերը և փոխառությունները չեն դասակարգվում որպես իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց փոփոխությունը արտացոլվում է ժամանակաշրջանի շահույթում և վնասում:

Դրամական միջոցները կազմված են դրամարկղի և բանկային հաշիվների միջոցներից:

3.2.1 Ճանաչումը և սկզբնական չափումը

Ֆինանսական գործիքները ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը դառնում է գործարքի պայմանագրային կողմ: Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքները չափվում են փոխհատուցման իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները:

Կարճաժամկետ (մինչև վեց ամիս մարման ժամկետ ունեցող) դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի իրական արժեքը հավասար է համապատասխան գործարքի գնին, այսինքն՝ դեբիտորական (կրեդիտորական) պարտքի դիմաց ստացման (վճարման) ենթակա դրամական միջոցների անվանական գումարին, եթե զեղչման ազդեցությունը էական չէ:

3.2.2 Հետագա չափումը

Սկզբնական ճանաչումից հետո դեբիտորական, կրեդիտորական պարտքերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը դա այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվել էր սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով և հանած արժեզրկման գծով դուրս գրված ցանկացած գումար:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի հաշվարկման և կիրառվող ամբողջ ժամանակաշրջանի ընթացքում տոկոսային եկամուտների և ծախսերի բաշխման մեթոդ է: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որով մինչև մարման ժամկետը կամ շուկայի վրա հիմնված հաջորդ վերանայումը դրամական միջոցների ակնկալվող վճարումների հոսքերը զեղչվում են ճշգրտորեն մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ընթացիկ գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

3.2.3 Ֆինանսական գործիքների ապաճանաչումը

Ֆինանսական ակտիվը (դեբիտորական պարտքերը) ապաճանաչվում է (դուրս է գրվում հաշվեկշռից) այն և միայն այն դեպքում, երբ.

- ա) լրանում է ֆինանսական ակտիվի հետ կապված դրամական միջոցներ պահանջելու ժամկետը, կամ

բ) Ընկերությունը փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի հետ կապված դրամական միջոցներ ստանալու պայմանագրային իրավունքը՝ առանց պահպանելու ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը կամ ակտիվի հետ կապված բոլոր հիմնական ռիսկերը և օգուտները:

Ֆինանսական պարտավորությունը (կրեդիտորական պարտքերը, ստացված վարկերը և փոխառությունները) դուրս է գրվում հաշվեկշիռից այն և միայն այն դեպքում, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրով սահմանված պարտականությունը կատարվել է, չեղյալ է համարվել կամ լրացել է դրա ուժի մեջ լինելու ժամկետը (հայցային վաղեմության ժամկետը):

3.3 Սեփական կապիտալ

3.3.1 Բաժնետոմսերի թողարկում

Կանոնադրական կապիտալը կազմված է բաժնետերերի կողմից ձեռք բերված հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի անվանական արժեքից:

Տեղաբաշխված բաժնետոմսերի վաճառքի գնի և անվանական արժեքի տարբերությունը ներկայացվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Սովորական բաժնետոմսերին անմիջականորեն վերագրվող ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում:

3.3.2 Ծահարաժիններ

Ծահարաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում հայտարարվում են:

3.3.3 Պահուստային կապիտալ

Ընկերությունը ստեղծում է պահուստային կապիտալ՝ Ընկերության կորուստները ծածկելու, ինչպես նաև Ընկերության պարտատոմսերը մարելու և բաժնետոմսերը հետ գնելու համար, եթե Ընկերության շահույթը և այլ միջոցները դրա համար չեն բավարարում:

3.3.4 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթի հաշվարկում

Ընկերությունը մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկում է տարվա գուտ շահույթը կամ վնասը բաժանելով տարվա ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Տարվա ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը իրենից ներկայացնում է տարեսկզբում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի թիվը՝ ճշգրտված այդ ժամանակաշրջանի ընթացքում հետ գնված կամ թողարկված սովորական բաժնետոմսերի թվով՝ բազմապատկված ժամանակային կշռող գործակցով: Ժամանակային կշռող գործակիցը բաժնետոմսերի շրջանառության մեջ գտնվելու օրերի թիվն է՝ բաժանած հաշվետու ժամանակաշրջանի օրերի թվի վրա, կշռված միջինի խելամիտ մոտավորեցումը շատ դեպքերում տեղին է:

3.4 Հիմնական միջոցներ

3.4.1 Ծանաչումը և սկզբնական չափումը

Հիմնական միջոցների միավորը ճանաչվում է որպես ակտիվ, երբ՝

ա) ակնկալվում է, որ դրա հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն, և

բ) դրա սկզբնական արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Հիմնական միջոցի միավորը, որը ճանաչվում է որպես ակտիվ, չափվում է սկզբնական արժեքով:

Այլ կողմերից ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջապես կապված ծախսումները: Գործարկման և նման նախատարադրական ծախսումներն հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքում չեն ներառվում:

Մեխական ուժերով կառուցվող հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը որոշվում է նույն սկզբունքներով, ինչ պաշարների ինքնարժեքը: Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները մինչև դրանց նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելը հանդիսանում են անավարտ հիմնական միջոցներ և հաշվառվում են դրանց ինքնարժեքով:

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն կապված են որակավորվող ակտիվի ձեռք բերման, կառուցման և արտադրության հետ, կապիտալացվում են որպես տվյալ ակտիվին վերագրվող ինքնարժեքի մաս:

3.4.2 Հետագա ծախսումներ

Հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքում չեն ճանաչվում ամենօրյա սպասարկման ծախսումները: Փոխարենը, այդ ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարմանը զուգընթաց: Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները հիմնականում աշխատուժի և օգտագործված նյութերի ծախսումներն են, ինչպես նաև կարող են ներառել մանր դետալների ծախսումները: Այդ ծախսումների նպատակը հաճախ նկարագրվում է որպես հիմնական միջոցների միավորի «վերանորոգում, պահպանում և (կամ) սպասարկում»:

Հիմնական միջոցների որոշ միավորների մասերը կարող են պահանջել պարբերաբար փոխարինում: Հիմնական միջոցի արժեքում ճանաչվում են նման միավորի փոխարինվող մասի ծախսումները, երբ այդ ծախսումները կատարվում են, և եթե բավարարվում են ճանաչման չափանիշները: Այդ փոխարինված մասերի ընթացիկ արժեքը ապաճանաչվում է:

3.4.3 Հետագա չափումը

Հիմնական միջոցի միավորը որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

3.4.4 Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների միավորի մաշեցվող (մաշվածության միջոցով որպես ծախսում ճանաչման ենթակա) գումարը պարբերաբար բաշխվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում՝ կիրառելով գծային մեթոդը: Հողի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցի միավորի գծով սկզբնապես ճանաչված գումարը բաշխվում է ըստ դրա նշանակալի մասերի, իսկ այդ յուրաքանչյուր մասի համար մաշվածությունը հաշվարկվում է առանձին: Հիմնական միջոցի միավորի մեկ նշանակալի մասը կարող է ունենալ օգտակար ծառայության նույն ժամկետը և մաշվածության հաշվարկման նույն մեթոդը, ինչ որ նույն միավորի մեկ այլ նշանակալի մասը: Նման մասերը խմբավորվում են մաշվածության գումարը որոշելիս:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունը առկա բոլոր հիմնական միջոցների համար արտահայտված է ժամկետով: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են՝

- Շենքեր 20-60 տարի
- Կառուցվածքներ 20-60 տարի
- Փոխանցող հարմարանքներ 20-50 տարի
- Մեքենաներ, սարքավորումներ 20-60 տարի
- Տրանսպորտային միջոցներ 5 տարի
- Արտադրատնտեսական գույք 5-20 տարի
- Բազմամյա տնկարկներ 5 տարի
- Այլ հիմնական միջոցներ 1-5 տարի

Հիմնական միջոցների մաշեցվող գումարը հավասար է դրա համախառն հաշվեկշռային արժեքի և մնացորդային արժեքի (մնացորդային արժեքը այն գուտ գումարն է կամ պիտանի նյութերի իրական արժեքը, որը Ընկերությունն ակնկալում է ստանալ ակտիվից դրա օգտակար ծառայության վերջում՝ դուրսգրման սպասվող ծախսերը հանելուց հետո) միջև տարբերությանը:

Հիմնական միջոցների մնացորդային արժեքը ընդունվում է 0-ին հավասար, եթե առկա չէ տեղեկատվություն այն բանի վերաբերյալ, որ մնացորդային արժեքը տվյալ հիմնական միջոցի կտրվածքով էական գումար է կազմում:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունը պարբերաբար վերանայվում է և, եթե նոր գնահատականները զգալի չափով տարբերվում են նախորդ գնահատականներից, ընթացիկ և հետագա հաշվետու ժամանակաշրջանների մաշվածության գումարները ճշգրտվում են՝ անփոփոխ թողնելով նախորդ ժամանակաշրջանների համար հաշվարկված մաշվածության գումարները:

Հիմնական միջոցի մաշվածության հաշվարկը սկսվում է, երբ այն իր ներկա վիճակով պատրաստ է օգտագործման համար (անկախ փաստացի օգտագործվելու հանգամանքից) և այլևս չի դադարեցվում, մինչև տվյալ հիմնական միջոցի սպաճանաչումը կամ «որպես վաճառքի համար պահվող» դասակարգումը՝ «Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ և ընդհատված գործունեություն» ՖՀՄՄ 5-ին համապատասխան:

3.4.5 Հիմնական միջոցների ապաճանաչում

Հիմնական միջոցների միավորը ապաճանաչվում է, երբ այն օտարվում է կամ ընդմիջտ դուրս է հանվում օգտագործումից, և ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ հետագայում դրանից չի ակնկալվում:

Հիմնական միջոցի միավորի ապաճանաչումից առաջացող օգուտը կամ վնասը, որը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից գուտ մուտքերի (եթե առկա են) և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն, ներառվում է շահույթում կամ վնասում, երբ միավորը ապաճանաչվում է:

3.5 Վարձակալված ակտիվներ

Այն վարձակալությունը, որի դեպքում Ընկերությանն են փոխանցվում ակտիվի սեփականության հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, հանդիսանում է

Ֆինանսական վարձակալություն: Ընկերությունը չունի ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված ակտիվներ:

Ֆինասական վարձակալությունից տարբերվող վարձակալությունը համարվում է գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալությամբ ստացված ակտիվները չեն ճանաչվում Ընկերության կողմից:

3.6 Պաշարներ

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռքբերման ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ:

Պաշարների ձեռքբերման ծախսումները ներառում են ձեռք բերման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, կոմիսիոն վճարները, տրանսպորտային, բեռնման և բեռնաթափման և պաշարների ձեռք բերման հետ ուղղակիորեն կապված այլ ծախսումները: Ձեռք բերման ծախսումները որոշելիս առևտրային զեղչերը, գների իջեցումները և նմանատիպ այլ ճշգրտումները հանվում են:

Պաշարները ներկայացված են ինքնարժեքի և հնարավոր իրացման գուտ արժեքի նվազագույնով: Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է միջին կշռված արժեքի բանաձևով: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է պաշարների ձեռքբերման ծախսումները և դրանց ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ:

Պաշարների հնարավոր իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար գնահատված ծախսումները: Ծառայությունների մատուցման մեջ օգտագործելու նպատակով պահվող նյութերը և այլ պաշարները չեն վերագնահատվում ինքնարժեքից ցածր, եթե ակնկալվում է, որ ծառայությունը, որի մատուցման նպատակով դրանք օգտագործվելու են, վաճառվելու է ինքնարժեքին հավասար կամ գերազանցող գնով:

3.7 Արժեզրկում

Ընկերության ակտիվների, բացառությամբ պաշարների, հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որոշելու՝ արդյոք առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ առկա է, ապա գնահատվում են այդ ակտիվների փոխհատուցվող գումարները:

Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես տվյալ ժամանակաշրջանի ծախս:

3.7.1 Փոխհատուցվող գումարի հաշվարկ

Ընկերության դեբիտորական պարտքերի փոխհատուցվող գումարը հաշվարկվում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի ներկա արժեքով՝ զեղչված ակտիվին բնորոշ սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով: Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքերը չեն զեղչվում:

Մյուս ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է նրանց վաճառքի գուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնով: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս՝ դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը զեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով զեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ

ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է այդ ակտիվը:

3.7.2 Արժեզրկումից կորուստների հակադարձում

Գերհտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, եթե փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությունների հետ:

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, եթե փոփոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործված գնահատականները:

Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ համապատասխան մաշվածություն կամ ամորտիզացիա հաշվարկելուց հետո, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

3.8 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները (անհավաքագրելիության պահուստը): Գերհտորական պարտքերի անհավաքագրելիության պահուստ ստեղծվում է, երբ առկա է օբյեկտիվ վկայություն, որ Ընկերությունը ի վիճակի չի լինի ժամանակին հավաքագրելու բոլոր գումարները՝ դեբիտորական պարտքերի առաջացման սկզբնական պայմաններին համապատասխան:

Որպես դեբիտորական պարտքի արժեզրկման հնարավոր հայտանիշներ են ընդունվում դեբիտորի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները, նրա սնանկացման մեծ հավանականությունը, վճարումների էական ուշացումները: Պահուստի մեծությունը որոշվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և դրա գծով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների ներհոսքերի ներկա արժեքի տարբերությամբ: Անհավաքագրելի դեբիտորական պարտքը դուրս է գրվում պահուստի հաշվին:

Գերհտորական պարտքերի անհավաքագրելիության պահուստի ստեղծումը, փոփոխությունները, ինչպես նաև դուրս գրված գումարների հետագա վճարումները ճանաչվում են որպես ծախս կամ եկամուտ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

3.9 Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները ներառում են աշխատավարձերը, կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները (ինչպիսիք են, օրինակ, վճարովի տարեկան արձակուրդները և հիվանդության հետ կապված վճարովի արձակուրդները) և պարգևավճարները:

Երբ աշխատակիցը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությանը մատուցել է ծառայություն, աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղչված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչվում է՝

ա) որպես պարտավորություն՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղչված գումարը, Ընկերությունը այդ տարբերությունը ճանաչում է որպես ակտիվ՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի,

բ) որպես ծախս, եթե այն չի ներառվում մեկ ուրիշ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի մեջ:

3.10 Հասույթ

3.10.1 Ծառայություններ

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, Ընկերությունը գործարքից հասույթը ճանաչում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործարքի ավարտման աստիճանի հիման վրա: Գործարքի արդյունքը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվում են հետևյալ պայմանները՝

- ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.
- բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն կազմակերպություն.

Էլեկտրաէներգիայի իրացումից հասույթը ճանաչվում է իրացմանը զուգընթաց՝ յուրաքանչյուր ամսվա կտրվածքով: Այլ ծառայությունների ավարտման աստիճանը գնահատվում է հաշվի առնելով կատարված աշխատանքների ուսումնասիրությունը:

Էլեկտրաէներգիայի իրացման սակագինը սահմանվում է ԼՂՀ Հանրային Ծառայությունները և Տնտեսական Մրցակցությունը Կարգավորող Պետական Հանձնաժողովի կողմից, սակայն, համաձայն ԼՂՀ «Էներգետիկայի մասին» օրենքի, Ընկերությունը կարող է էլեկտրաէներգիան վաճառել սահմանված սակագնից ցածր սակագնով:

3.10.2 Ապրանքներ

Ապրանքների վաճառքից ստացվող հասույթը ճանաչվում է, երբ բավարարված են հետևյալ բոլոր պայմանները՝

- ա) Ընկերությունը գնորդին է փոխանցում ապրանքների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և փոխհատուցումների մեծ մասը.
- բ) Ընկերությունը չի պահպանում՝

I. կառավարման այն չափով մասնակցություն, որը բխում է սեփականության իրավունքից,

II. վաճառված ապրանքների նկատմամբ վերահսկողություն.

- գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.
- դ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն:

3.11 Շահութահարկ

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ հարկից: Ընթացիկ հարկը ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվում տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հարկերն առաջանում են այնպիսի գործարքից կամ իրադարձությունից, որը նույն կամ մեկ այլ ժամանակաշրջանում անմիջականորեն ճանաչվում է սեփական կապիտալում: Նման դեպքերում հարկերը ուղղակիորեն ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տվյալ ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա շահութահարկի գումարն է: Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

3.12 Ֆինանսական ծախսեր և եկամուտներ

Ֆինանսական եկամուտը ներառում է բանկային ավանդներից ստացվող տոկոսային եկամուտները: Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է հաշվեգրման պահին՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ֆինանսական ծախսերը ներառում են փոխառությունների գծով վճարվելիք տոկոսները: Փոխառության գծով տոկոսները, բացի այն դեպքից, երբ դրանք կապիտալացվում են, ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես ծախս՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք հաշվեգրվում են:

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն կապված են որակավորվող ակտիվի ձեռք բերման, կառուցման և արտադրության հետ, կապիտալացվում են որպես տվյալ ակտիվին վերագրվող ինքնարժեքի մաս:

3.13 Գործառնական վարձակալություն

Գործառնական վարձակալության գծով վճարումները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

3.14 Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

3.14.1 Կապակցված կողմ

Կողմը կապակցված է Ընկերության հետ, եթե այդ կողմը.

ա/ Ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն՝ մեկ կամ ավելի միջնորդների միջոցով.

- վերահսկում է Ընկերությանը (50% և ավելի մասնակցություն)
- գտնվում է ընդհանուր վերահսկողության տակ,
- Ընկերությունը ունի մասնակցություն, որը սպառնում է նշանակալի մասնակցություն (20-50% մասնակցություն/բաժնեմաս),
- համատեղ վերահսկողություն է իրականացնում Ընկերության նկատմամբ:

բ/ Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմի անդամ են.

- տնօրենը,
- անձիք, որոնք ուղղակիորեն պատասխանատու են Ընկերության գործունեության պլանավորման, ուղղորդման և վերահսկողության համար, (օրինակ՝ Տնօրենների Խորհրդի անդամները):

գ/ Վերոնշված անձանց ընտանիքի մտերիմ անդամ են.

- անձի գույրները (ամուսինը),
- անձի երեխաները:

3.14.2 Կապակցված կողմերի գործարքներ

Կապակցված կողմերի հետ գործարքը ռեսուրսների, ծառայությունների կամ պարտականությունների փոխանցումն է կապակցված կողմերի միջև՝ անկախ վճարի զանձումից:

Եթե կապակցված կողմերի միջև եղել են գործարքներ, ապա Ընկերությունը բացահայտում է.

- կապակցված կողմի փոխհարաբերության բնույթը,
- գործարքի բնույթը,
- չմարված մնացորդները
 - ժամկետները և պայմանները,
 - սպառնված լինելը,
 - մարման համար վճարվելիք հատուցման բնույթը,
 - տրված կամ ստացված երաշխիքի վերաբերյալ մանրամասները,

- կասկածելի պարտքերի պահուստները և նրանց գծով ճանաչված ծախսերը:

3.14.3 Առանցքային կառավարչական անձնակազմի գծով բացահայտումներ

Ընկերությունը բացահայտում է առանցքային կառավարչական անձնակազմի.

- հատուցումները՝ կարճաժամկետ կամ հետաշխատանքային,
- ազատման նպաստները,
- մասնակցության վրա հիմնված վճարումները:

3.15 Փոփոխություններ հաշվապահական գնահատումներում, էական սխալներ և փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ

3.15.1 Փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը փոփոխվում է, երբ պահանջվում է ՖՀՄՍ-ներով, կամ եթե այդ փոփոխությունը նպաստում է տնտեսական գործունեության դեպքերի և գործառնությունների առավել ճշգրիտ ներկայացմանը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ չեն համարվում.

ա) հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընդունումը տնտեսական գործունեության այնպիսի դեպքերի և գործարքների համար, որոնք իրենց բովանդակությամբ տարբերվում են նախորդ տնտեսական գործունեության դեպքերից և գործարքներից,

բ) նոր հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընդունումը՝ տնտեսական գործունեության դեպքերի և գործարքների համար, որոնք առաջ տեղի չեն ունեցել կամ հանդիսացել են ոչ էական:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը, որը կատարվում է նոր հաշվապահական հաշվառման ստանդարտի ընդունման հետ կապված, կիրառվում է ըստ անցումային դրույթների, եթե այդպիսիք կան տվյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտում: Անցումային դրույթների բացակայության դեպքում՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը կիրառվում է հետընթաց, քանի դեռ դա իրագործելի է: Յուրաքանչյուր առաջացող ճշգրտում հաշվետու ժամանակաշրջանի հաշվետվությունում ներկայացվում է որպես չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդի ճշգրտում: Համեմատելի տեղեկատվությունը վերաներկայացվում է, քանի դեռ դա իրագործելի է:

3.15.2 Փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխությունները դրանք ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի կամ ակտիվի պարբերաբար սպառվող մեծության ճշգրտումներն են, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների ընթացիկ վիճակի և դրանց հետ կապված ակնկալվող ապագա օգուտների և պարտականությունների գնահատումից: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններն առաջանում են նոր տեղեկատվության ստացման կամ նոր հանգամանքների առաջացման հետևանքով և, հետևաբար, չեն համարվում սխալների ուղղում:

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետևանքը ներառվում է զուտ շահույթի կամ վնասի որոշման մեջ.

ա) փոփոխման ժամանակաշրջանում՝ եթե փոփոխությունն ազդում է միայն հաշվետու ժամանակաշրջանի վրա, կամ

բ) փոփոխման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունն ազդում է երկուսի վրա էլ:

Այն դեպքերում, երբ դժվար է տարբերակել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունից, այն դիտվում է որպես հաշվառման գնահատման փոփոխություն:

3.15.3 Նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալներ

Նախորդող ժամանակաշրջանի սխալները դրանք մեկ կամ մեկից ավելի նախորդող ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվություններում կատարած բացթողումներն ու խեղաթյուրումներն են, որոնք առաջանում են այն արժանահավատ տեղեկատվությունը չօգտագործելու կամ ոչ ճիշտ օգտագործելու արդյունքում, որը՝

ա) առկա էր, երբ այդ ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները վավերացվել էին հրապարակման համար.

բ) խելամտորեն ակնկալվում է, որ կարող էր ստացվել և հաշվի առնվել այդ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս և ներկայացնելիս:

Նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները ուղղվում են հետընթաց՝ դրանց հայտնաբերումից հետո.

ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդող ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ

բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

3.16 Դեռևս չկիրառված նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Որոշ նոր Ստանդարտներ, Ստանդարտներում կատարված փոփոխություններ, ինչպես նաև Ստանդարտների նոր մեկնաբանություններ 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դեռևս ուժի մեջ չեն եղել, հետևաբար այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս չեն կիրառվել: Ընկերությունը դեռևս չի վերլուծել նոր ստանդարտների հնարավոր ազդեցությունը իր ֆինանսական վիճակի և գործունեության արդյունքների վրա:

- ՖՀՄՍ 9 *Ֆինանսական գործիքներ* (հրապարակվել է 2009թ. նոյեմբերին) ստանդարտը ուժի մեջ է 2015թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար՝ վաղաժամկետ կիրառման թույլատվությամբ: Ստանդարտը կիրառվում է հետընթաց, սակայն 2012թ. հունվարի 1-ից առաջ սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար Ընկերությունը կարող է որոշել չվերաներկայացնել համեմատական տեղեկատվությունը: Ստանդարտը ներմուծում է ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման նոր պահանջներ, որոնք փոխարինում են ՀՀՄՍ 39 *Ֆինանսական գործիքներ: Ճանաչումը և չափումը* ստանդարտում ընդգրկված պահանջներին: Ընկերությունը ստանդարտը կիրառելու է 2015թ. հունվարի 1-ից:
- ՖՀՄՍ 10, *Համախմբված Ֆինանսական Հաշվետվություններ* (հրապարակվել է 2011թ. մայիսին) ստանդարտը ուժի մեջ է մտնում 2013թ. հունվարի 1-ից: Հետընթաց կիրառումը պահանջվում է համաձայն ՀՀՄՍ 8-ի, “Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ”, սակայն չի պահանջվում ճշգրտումներ կատարել այն ներդրումների նկատմամբ, որոնք նախկինում համախմբվել են և շարունակվում են համախմբվել, կամ չեն համախմբվել և շարունակվում են չհամախմբվել: ՖՀՄՍ 10-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 27, *Համախմբված և Առանձին Ֆինանսական Հաշվետվություններ*, ստանդարտի համախմբված ֆինանսական

հաշվետվություններին առնչվող մասերը: ՄՄԿ 12, *Համախմբում. Հատուկ Նշանակության Կազմակերպություններ*, մեկնաբանությունը ուժը կորցնում է ՖՀՄՍ 10-ի հրապարակումով: Ըստ ՖՀՄՍ 10-ի համախմբման համար գոյություն ունի միայն մեկ հիմք՝ վերահսկողությունը: Ստանդարտը սահմանում է սկզբունքներ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ներկայացման համար, երբ Ընկերությունը վերահսկում է մեկ կամ ավելի այլ կազմակերպությունների: Համախմբման նպատակով, վերահսկողությունը սահմանվում է որպես հակվածություն կամ իրավունք, ներդրումից փոփոխական հատույցներ ստանալու, և կարողություն ազդելու այդ հատույցների վրա՝ ներդրողի նկատմամբ իր իրավունքներից ելնելով:

- ՖՀՄՍ 11, *Համատեղ համաձայնեցում* (հրապարակվել է 2011թ. մայիսին) ստանդարտը ուժի մեջ է մտնում 2013թ. հունվարի 1-ից, հատուկ անցումային դրույթներով: Հետընթաց կիրառումը թույլատրվում է հատուկ անցումային դրույթներով: ՖՀՄՍ 11-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 31-ին, *Բաժնեմասեր (Մասնակցություններ) Համատեղ Ձեռնարկումներում*: ՄՄԿ 12, *Համատեղ Վերահսկվող Կազմակերպություններ. Ձեռնարկողների Ոչ Գրամային Ներդրումները*, ուժը կորցնում է ՖՀՄՍ 11-ի հրապարակումով: Ստանդարտի հիմնական սկզբունքը հետևյալն է՝ համատեղ համաձայնեցման մասնակիցը, գնահատելով իր իրավունքները և պարտականությունները, որոշում է համաձայնեցման տեսակը, որի արդյունքում իրականացնում է տվյալ համաձայնության հաշվառումը:
- ՖՀՄՍ 12, *Այլ կազմակերպություններում մասնակցության բացահայտում* (հրապարակվել է 2011թ. մայիսին) ստանդարտը ուժի մեջ է մտնում 2013թ. հունվարի 1-ից, հատուկ անցումային դրույթներով: Հետընթաց կիրառումը խրախուսվում է: Ստանդարտի նպատակն է ներկայացնել տեղեկատվություն, որը ֆինանսական հաշվետվությունները օգտագործողին հնարավորություն կտա գնահատել. ա) այլ կազմակերպություններում մասնակցություններին առնչվող ռիսկերը և նրանց բնույթը, բ) մասնակցությունների ազդեցությունը ֆինանսական վիճակի, արդյունքների և դրամական հոսքերի վրա: Ստանդարտի պահանջները պարտադիր են հետևյալ մասնակցությունների համար դուստր կազմակերպություններում, համատեղ համաձայնեցումներում, ասոցիացված կազմակերպություններում, չհամախմբված նախագծված կազմակերպություններում:
- ՖՀՄՍ 13, *Իրական արժեքի չափում* (հրապարակվել է 2011թ. մայիսին) ստանդարտը ուժի մեջ է մտնում 2013թ. հունվարի 1-ից: Կանուխ կիրառումը թույլատրվում է: Ստանդարտը կիրառվում է առաջընթաց այն ժամանակաշրջանի սկզբից, որից այն կիրառվում է: Սկզբնական կիրառման ժամանակաշրջանի համեմատական տեղեկատվությունը վերաներկայացում չի պահանջում: Ստանդարտը “իրական արժեքի աստիճանակարգի” միջոցով բարձրացնում է իրական արժեքի չափման և բացահայտման հետևողականությունը և համադրելիությունը: Աստիճանակարգը գնահատման մեթոդում կիրառվող մուտքային տվյալները տարանջատում է երեք մակարդակների: Աստիճանակարգը ամենաբարձր առաջնայնությունը տալիս է նմանատիպ ակտիվների և պարտավորությունների ակտիվ շուկայում (չճշգրտված) գնանշումներին, իսկ ամենացածր առաջնայնությունը՝ ոչ դիտարկելի տվյալներին:

4. Հասույթ

	<i>Հազար դրամ</i>	
	<u>2011թ.</u>	<u>2010թ.</u>
Արտադրված էլեկտրաէներգիայի իրացումից	1,029,859	1,614,897
	<u>1,029,859</u>	<u>1,614,897</u>

Էլեկտրաէներգիան իրացվում է.

- մինչև 2010թ. հունիս ամիսը՝ «ԱՐՑԱԽԷՆԵՐԳՈ» ՓԲԸ-ին,
- 2010թ. հունիս ամսից՝ մեծամասամբ «ԷՅ-Ի-ՋԻ» ՍՊԸ-ին:

ԼՂՀ Հանրային Ծառայությունները և Տնտեսական Մրցակցությունը Կարգավորող Պետական Հանձնաժողովի որոշումով բնական ջրահոսքի վրա կառուցված առաքվող էլեկտրաէներգիայի 1 կվտժ-ի սակագինը սահմանվել է (առանց ԱԱՀ).

- խոշոր հիդրոէլեկտրակայաններից (Սարսանգ ՀԷԿ) – 9 դրամ,
- փոքր հիդրոէլեկտրակայաններից (Թրդե -1) - 19.171 դրամ:

Էլեկտրաէներգիայի գնման մասին Ընկերության և գնորդի միջև ստորագրված 2010թ. հունիսի 15-ի համաձայնագրով առաքվող էլեկտրաէներգիայի 1 կվտժ-ի սակագինը սահմանվել է (առանց ԱԱՀ).

- Սարսանգ ՀԷԿ – 9 դրամ,
- փոքր հիդրոէլեկտրակայաններից (Թրդե -1) - 18 դրամ:

5. Վաճառքի ինքնարժեք

	<i>Հազար դրամ</i>	
	<u>2011թ.</u>	<u>2010թ.</u>
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	119,511	106,271
Արտադրական օբյեկտների պահպանման ծախսեր	36,128	54,588
Աշխատանքի վարձատրության գծով ծախսեր	123,729	97,805
Սոցիալական ապահովության գծով ծախսեր	18,937	14,671
Վերանորոգման ծախսեր	3,851	12,125
Նյութեր	23,672	19,111
Այլ ծախսեր	17,813	522
	<u>343,641</u>	<u>305,093</u>

6. Վարչական ծախսեր

	<i>Հազար դրամ</i>	
	2011թ.	2010թ.
Աշխատանքի վարձատրության գծով	77,984	53,410
Սոցիալական ապահովության գծով	12,477	7,509
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	21,883	7,683
Ամորտիզացիա	204	116
Չփոխհատուցվող հարկեր և տուրքեր	14,485	12,740
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	4,702	3,612
Հիմնական միջոցների պահպանման ծախսեր	1,552	1,408
Հեռահաղորդակցության ծախսեր	5,312	3,223
Կոմունալ և գրասենյակային ծախսեր	20,898	18,329
Վարձակալական ծախսեր	14,880	5,901
Բանկային ծախսեր	4,775	2,724
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	5,500	5,500
Այլ ծախսեր	3,641	1,803
	188,293	123,958

7. Այլ գործառնական ծախսեր

	<i>Հազար դրամ</i>	
	2011թ.	2010թ.
Հետազոտության և մշակման ծախսեր	2,923	8,435
Բաժնետոմսերին առնչվող ծախսեր	6,627	7,847
Արտարժույթի փոխանակման ծախսեր	12,054	5,743
Վաճառված պաշարների ինքնարժեք	110	1,523
Անհուսալի դեբիտորական պարտքերի դուրսգրում	-	1,124
Տույժեր, տուգանքներ	7,699	4
Այլ ծախսեր	2,075	3,215
	31,488	27,891

8. Այլ օգուտ/(վնաս)

	<i>Հազար դրամ</i>	
	2011թ.	2010թ.
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ/(վնաս)	(194,691)	52,649
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/(վնաս)	129	(31,872)
Անհատույց տրված միջոցներ	(18,252)	(4,086)
	(212,814)	16,691

9. Անձնակազմի գծով ծախսեր

	<i>Հազար դրամ</i>	
	<u>2011թ.</u>	<u>2010թ.</u>
Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	201,713	151,215
Սոցիալական ապահովության վճարներ	31,414	22,180
	<u>233,127</u>	<u>173,395</u>

2011թ. Ընկերության աշխատողների միջին ցուցակային թիվը կազմել է 127 անձ (2010թ.՝ 96 անձ):

10. Շահութահարկի գծով ծախս

Ընկերության գործունեության արդյունքում առաջացած հարկվող շահույթի նկատմամբ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության հարկային օրենսդրությամբ սահմանված է 5 տոկոս շահութահարկի դրույքաչափ (2010թ. – 5%):

	<i>Հազար դրամ</i>	
	<u>2011թ.</u>	<u>2010թ.</u>
Շահութահարկի գծով ընթացիկ ծախս	24,265	58,573
	<u>24,265</u>	<u>58,573</u>

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

	<i>Հազար դրամ</i>			
	<u>2011թ.</u>	<u>%</u>	<u>2010թ.</u>	<u>%</u>
Շահույթ մինչև հարկումը	256,761		1,174,467	
Շահութահարկի հաշվարկ սահմանված հարկային դրույքով	12,838	5.00	58,723	5.00
Չհարկվող եկամուտների/(Չնվազեցվող ծախսերի) հարկային հետևանքը, գուտ*	11,427	4.45	150	(0.01)
Շահութահարկի գծով ծախսը և հարկի արդյունավետ դրույքը	<u>24,265</u>	<u>9.45</u>	<u>58,573</u>	<u>4.99</u>

* Հաշվետու տարվա շահութահարկով չնվազեցվող ծախսերը հիմնականում արդյունք են արտարժույթի փոխարժեքային վնասի չնվազեցման (ծան. 8):

Շահութահարկի գծով պարտավորություն/(կանխավճար)

	<u>2011թ.</u>	<u>2010թ.</u>
Տարեսկզբի մնացորդ	29,826	35,575
Վճարում	(73,756)	(64,322)
Տարվա ընթացիկ ծախս	24,265	58,573
Տարեվերջի մնացորդ	<u>(19,665)</u>	<u>29,826</u>

11. Հիմնական միջոցներ

	<i>Հազար դրամ</i>											
	Հոդ	Շենքեր	Կա- ռուց վածք- ներ	Փոխան- ցող հարմա րանքներ	Մեքենա- ներ, սարքավո րումներ	Տրանս- պորտա- յին միջոցներ	Արտադր ատնոնե սական գույք	Բազմա -մյա տնկար կներ	Շահա- գործ ման մեջ չգտնվող	Կառուցման/ տեղակայման մեջ գտնվող ՀՄ- ներ	Այլ ՀՄ- ներ	Ընդամենը
<i>Արժեք</i>												
Առ 1 հունվարի 2010թ.	2,800	3,341,560	4,708	2,753	4,009,727	24,787	9,803	2,874	-	2,829,261	340	10,228,613
Ավելացումներ	7,864	128,159	7,757	-	26,472	18,071	7,968	-	15,210	3,676,231	2,724	3,890,456
Նվազեցումներ	-	(17)	-	(82)	(2,042)	-	(2,320)	(1,388)	-	-	(25)	(5,874)
Վերադասակարգումներ	-	327,530	202,653	6,311	376,432	-	-	-	-	(912,926)	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2010թ	10,664	3,797,232	215,118	8,982	4,410,589	42,858	15,451	1,486	15,210	5,592,566	3,039	14,113,195
Ավելացումներ	-	611	6,190	-	166,245	23,422	6,097	-	49,355	2,444,344	1,986	2,698,250
Նվազեցումներ	-	-	-	-	-	(1,598)	(67)	-	(15,210)	-	-	(16,875)
Վերադասակարգումներ	-	518,771	349,339	49,952	1,453,115	(2)	5,122	2	(856)	(2,375,037)	(406)	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ	10,664	4,316,614	570,647	58,934	6,029,949	64,680	26,603	1,488	48,499	5,661,873	4,619	16,794,570
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>												
Առ 1 հունվարի 2010թ.	-	1,065,298	1,289	2,436	1,283,563	11,238	4,660	959	-	-	58	2,369,501
Մաշվածության գումար	-	47,923	1,503	175	55,378	5,643	2,133	452	-	-	747	113,954
Վերադասակարգումներ	-	(13)	-	(65)	(1,570)	-	(1,504)	(602)	-	-	(26)	(3,780)
Առ 31 դեկտեմբերի 2010թ	-	1,113,208	2,792	2,546	1,337,371	16,881	5,289	809	-	-	779	2,479,675
Մաշվածության գումար	-	70,900	5,442	225	48,542	8,941	5,063	291	-	-	1,988	141,392
Նվազեցումներ	-	-	-	-	(975)	(40)	-	-	-	-	-	(1,015)
Վերադասակարգումներ	-	(28,225)	(983)	(1)	30,184	(935)	(40)	-	-	-	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ	-	1,155,883	7,251	2,770	1,415,122	24,847	10,312	1,100	-	-	2,767	2,620,052
<i>Ընթացիկ արժեք</i>												
Առ 1 հունվարի 2010թ.	2,800	2,276,262	3,419	317	2,726,164	13,549	5,143	1,915	-	2,829,261	282	7,859,112
Առ 31 դեկտեմբերի 2010թ	10,664	2,684,024	212,326	6,436	3,073,218	25,977	10,162	677	15,210	5,592,566	2,260	11,633,520
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ	10,664	3,160,731	563,396	56,164	4,614,827	39,833	16,291	388	48,499	5,661,873	1,852	14,174,518

ա) Հաշվետու տարվա հիմնական միջոցների ավելացումները բաղկացած են.

Ավելացման բնույթը	Գումար հազար դրամ
Թրդե-2 ՓՀԷԿ կառուցում	458,023
Մատադիս-1 ՓՀԷԿ կառուցում	370,219
Մատադիս-2 ՓՀԷԿ կառուցում	393,431
Մատադիս ջրամբարի պատվարի կառուցում	3,013
Մատադիս-1 ՓՀԷԿ ջրընդունիչի ցանկապատման աշխատանքներ	5,165
Մատադիս-1 ՓՀԷԿ և Մատադիս-2 ՓՀԷԿ վարչական շենքի վերանորոգում	79,461
Սարքավորումների և այլ հիմնական միջոցների ձեռքբերում	377,436
Կապիտալացվող փոխառության ծախսումներ	625,629
Այլ կապիտալացումներ և ձեռքբերումներ	385,873
Ընդամենը	2,698,250

12. Պաշարներ

	<i>Հազար դրամ</i>		
	<u>31.12.2011թ.</u>	<u>31.12.2010թ.</u>	<u>01.01.2010թ.</u>
Նյութեր	29,515	17,576	17,435
Արագամաշ առարկաներ	2,702	6,484	1,693
	32,217	24,060	19,128

Հաշվետու տարում որպես վարչական ծախս (ծան. 6) ծախսագրվել են 13,176 հազար դրամ ընդհանուր գումարով պաշարներ; իսկ հիմնական միջոցների վրա (ծան. 11) կապիտալացվել են 43,506 հազար դրամ ընդհանուր գումարով պաշարներ:

13. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	<i>Հազար դրամ</i>		
	<u>31.12.2011թ.</u>	<u>31.12.2010թ.</u>	<u>01.01.2010թ.</u>
Իրացված էլեկտրաէներգիայի գծով*	483,542	214,766	369,091
Կանխավճար գնումների գծով	14,001	14,621	3,971
ԱԱՀ-ի գծով	609,216	353,043	133,982
Հետաձգված ԱԱՀ-ի գծով	589	9,476	931
Այլ	320	138	173
	1,107,668	592,044	508,148

*Իրենից ներկայացնում է էլեկտրաէներգիայի երկու գնորդների պարտքը (ծան. 4):

14. Գրամական միջոցներ

	<i>Հազար դրամ</i>		
	<u>31.12.2011թ.</u>	<u>31.12.2010թ.</u>	<u>01.01.2010թ.</u>
Ընթացիկ հաշիվներ - ՀՀ դրամով	40,050	547,684	55,822
Ընթացիկ հաշիվներ -ԱՄՆ դոլարով	57	47	47
Ընթացիկ հաշիվներ -Եվրոյով	10	10	10
Գրամարկղում մնացորդ	565	726	448
	<u>40,682</u>	<u>548,467</u>	<u>56,327</u>

15. Սեփական կապիտալի հոդվածներ

15.1 Կանոնադրական կապիտալ

	<u>31.12.2011թ.</u>	<u>31.12.2010թ.</u>	<u>01.01.2010թ.</u>
Բաժնետոմսերի քանակ (հատ)	10,650,000	7,362,074	5,962,074
Անվանական արժեք (դրամ)	<u>1,000</u>	<u>1,000</u>	<u>1,000</u>
Գումար (հազար դրամ)	<u>10,650,000</u>	<u>7,362,074</u>	<u>5,962,074</u>

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության թողարկված բաժնետոմսերի քանակը կազմում է 10,650,000 հատ սովորական բաժնետոմս, իսկ հայտարարված (դեռևս չթողարկված) բաժնետոմսերի թիվը՝ 4,450,000 հատ հասարակ բաժնետոմս:

2011թ. հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում Ընկերության տնօրենների խորհրդի 01.08.2011թ. որոշմամբ հայտարարվել և «Արմավիպրանկ» ՓԲԸ-ի միջոցով տեղաբաշխել է 3,287,926 հատ հասարակ անվանական բաժնետոմս, մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը 1,000 դրամ է:

31.12.2011թ. դրությամբ ընկերության բաժնետոմսերի սեփականատերերի թիվը կազմում է 1,218 անձ/կազմակերպություն:

	<u>31.12.2011թ.</u>	
	<u>հատ</u>	<u>%</u>
ԼՂՀ Կառավարություն	5,100,000	47.9
Ժողով Ուղուրյան (ԱՄՆ, Նյու Յորք)	1,262,901	11.9
«Մուլտիկոնտինենտալ դիստրիբյուշն» ՍՊԸ (Մեծ Բրիտանիա, Այլ օֆ Մեյն IM9 2AP)	1,193,692	11.2
«Էյ-Ի-Ջի» ՍՊԸ (ԼՂՀ, Ստեփանակերտ)	640,000	6.0
«Վ.Պ.Ք.Փ» ՓԲԸ (ԼՂՀ, Ստեփանակերտ)	630,270	5.9
Այլ (5%-ից ցածր)	<u>1,823,137</u>	<u>17.1</u>
Ընդամենը	<u>10,650,000</u>	<u>100.0</u>

15.2 Էմիսիոն եկամուտ

Ներկայացնում է բաժնետոմսերի տեղաբաշխման գնի և անվանական արժեքի տարբերությունը:

	<i>Հազար դրամ</i>	
	<u>2011թ.</u>	<u>2010թ.</u>
Տարեկգրի մնացորդ	158,748	21,788
Բաժնետոմսերի թողարկում		
<i>Բաժնետոմսերի թողարկման գումար (ա)</i>	<i>3,649,598</i>	<i>1,554,000</i>
<i>Կանոնադրական կապիտալ (ծան. 16.1)</i>	<i>(3,287,926)</i>	<i>(1,400,000)</i>
	361,672	154,000
Բաժնետոմսերի տեղաբաշխման ուղղակի ծախսեր	(63,293)	(17,040)
Տարեվերջի մնացորդ	457,127	158,748

(ա) Հաշվետու տարվա թողարկման մեկ բաժնետոմսի տեղաբաշխման գինը կազմել է 1,110 դրամ (2010թ. տեղաբաշխման գինը՝ 1,110 դրամ):

15.3 Պահուստային կապիտալ

	<i>Հազար դրամ</i>	
	<u>2011թ.</u>	<u>2010թ.</u>
Տարեկգրի մնացորդ	43,645	-
Մասնահանում պահուստին	62,647	43,645
Տարեվերջի մնացորդ	106,292	43,645

30.05.2011թ. բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովի որոշմամբ 2010թ. զուտ շահույթի 5.7% չափով իրականացվել է մասհանում պահուստային կապիտալին՝ ընդամենը 62,647 հազար դրամ (2010թ.-ին 2009թ.-ի զուտ շահույթի 6.82% չափով՝ ընդամենը 43,645 հազար դրամ):

15.4 Շահաբաժիններ

30.05.2011թ. բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովի որոշմամբ 2010թ. ֆինանսական արդյունքներով Ընկերության բաժնետերերին վճարվել է ընդամենը 736,207 հազար դրամ շահաբաժին՝ մեկ բաժնետոմսին 100 դրամ հաշվարկով (2010թ.-ին 2009թ.-ի ֆինանսական արդյունքներով՝ 596,207 հազար դրամ՝ մեկ բաժնետոմսին 100 դրամ հաշվարկով):

15.5 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

	<u>2011թ.</u>	<u>2010թ.</u>
Տարվա զուտ շահույթ (հազար դրամ)	232,496	1,116,849
Բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակ (հատ)	7,910,062	6,034,951
ՄԲԲԸԲՇ (դրամ)	29	185

16. Վարկեր և փոխառություններ

	<i>Հազար դրամ</i>		
	<u>31.12.2011թ.</u>	<u>31.12.2010թ.</u>	<u>01.01.2010թ.</u>
Բանկերից	1,844,113	1,801,367	1,681,237
Վարկային կազմակերպություններից	1,172,481	1,264,815	210,000
Այլ կազմակերպություններից	232,806	145,376	94,471
ԼՂՀ կառավարությունից	-	-	206,500
Ֆիզիկական անձանցից	374,356	734,149	-
	<u>3,623,756</u>	<u>3,945,707</u>	<u>2,192,208</u>
Ոչ ընթացիկ	1,921,556	3,178,627	1,622,951
Ընթացիկ	1,702,200	767,080	569,257
	<u>3,623,756</u>	<u>3,945,707</u>	<u>2,192,208</u>

ա/ Հաշվետու տարում որակավորվող հիմնական միջոցների վրա կապիտալացվել են 625,629 հազար դրամ տոկոսային ծախսեր:

բ/ Հաշվետու տարում վարկերը և փոխառությունները ստացվել են 13%-16% տարեկան տոկոսադրույքով: Միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմել է 14%:

գ/ Այլ կազմակերպություններից (բացառությամբ դ(1) կետի), ԼՂՀ կառավարությունից և ֆիզիկական անձանցից ստացված փոխառությունները ապահովված չեն գրավով կամ երաշխիքով:

դ/ Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ բանկերից և վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերը ապահովված են հետևյալ գրավով և երաշխիքներով.

- (1) ԼՂՀ Կառավարության կողմից տրամադրված «Արցախ ՀԷԿ» ԲԲԸ սովորական բաժնետոմսերի գրավ՝ ընդհանուրը 2,620 հազար հատ:
- (2) ԼՂՀ Կառավարության կողմից տրամադրված ԼՂՀ պետական բյուջեի երաշխիքներ ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և ՀՀ դրամով՝ ընդհանուր 2,697,107 հազար դրամի չափով:
- (3) ԼՂՀ Արտադրական ենթակառուցվածքների նախարարության կողմից տրամադրված երաշխիք՝ 466 հազար ԱՄՆ դոլար ստացված վարկի մարման գումարի նկատմամբ:

16.1. Վարկերի և փոխառությունների շարժ

2011թ.

Փոխա- սուտ	Ար- ժույթ	Տարեկան մնացորդ			Տարվա շարժ									Տարեկան մնացորդ			
					Ավելացում			Տոկոսի հաշվեցրում			Վերա- գնահա- տում	Մարում					
		Դոլար	ԵՎԸՈ	Հազար դրամ	Դոլար	ԵՎԸՈ	Հազար դրամ	Դոլար	ԵՎԸՈ	Հազար դրամ		Հազար դրամ	Դոլար	ԵՎԸՈ	Հազար դրամ	Դոլար	ԵՎԸՈ
Բանկեր	USD	3,645,804	-	1,325,031	1,100,000		413,542	539,867		201,698	82,216	(1,305,620)		(487,103)	3,980,051	-	1,535,384
	EUR	-	237,000	114,035		488,700	251,418		52,790	27,547	9,764		(529,501)	(278,588)	-	248,989	124,176
	ՀՀ դրամ	-	-	362,301						42,717				(220,465)	-	-	184,553
Վարկա- յին կազմա- կերպու- թյուններ	USD	1,196,390	-	434,815				151,302		56,521	25,349	(995,417)		(380,788)	352,275	-	135,897
	ՀՀ դրամ	-	-	830,000			200,000			157,592				(151,008)	-	-	1,036,584
Այլ կազմա- կերպու- թյուններ	USD	400,000	-	145,376	700,000		261,068	79,797		29,889	8,788	(576,315)		(212,315)	603,482	-	232,806
	ՀՀ դրամ	-	-	-			60,000			3,879				(63,879)	-	-	-
ԼՂՀ կառավա- րություն	USD	-	-	-	1,100,000		411,308	33,760		12,752	1,846	(1,133,760)		(425,906)	-	-	-
	ՀՀ դրամ	-	-	-											-	-	-
Ֆիզիկա կան անձիք	USD	2,020,000	-	734,149				248,278		93,034	44,854	(1,297,867)		(497,681)	970,411	-	374,356
	ՀՀ դրամ	-	-	-											-	-	-
Ընդա- մենը		7,262,194	237,000	3,945,707	2,900,000	488,700	1,597,336	1,053,004	52,790	625,629	172,817	(5,308,979)	(529,501)	(2,717,733)	5,906,219	248,989	3,623,756

2010թ

Փոխա- տու	Ար- ժույթ	Տարեսկզբի մնացորդ			Տարվա շարժ									Տարեվերջի մնացորդ			
					Ստացում			Տոկոսի հաշվեգրում			Վերա- գնահա- տում	Մարում					
		Դոլար	ԵՎԸՈ	Հազար դրամ	Դոլար	ԵՎԸՈ	Հազար դրամ	Դոլար	ԵՎԸՈ	Հազար դրամ	Հազար դրամ	Դոլար	ԵՎԸՈ	Հազար դրամ	Դոլար	ԵՎԸՈ	Հազար դրամ
Բանկեր	USD	3,095,000		1,169,570	1,577,700		608,437	498,975		235,858	(72,508)	(1,525,871)		(616,326)	3,645,804	-	1,325,031
	EUR					237,000	118,434		7,186	3,295	(4,399)		(7,186)	(3,295)	-	237,000	114,035
	ՀՀ դրամ			511,667										(149,366)	-	-	362,301
Վարկա- յին կազմա- կերպու- թյուններ	USD				1,196,390		443,847	59,653		21,773	(9,032)	(59,653)		(21,773)	1,196,390	-	434,815
	ՀՀ դրամ			210,000			830,000			100,291				(310,291)	-	-	830,000
Այլ կազմա- կերպու- թյուններ	USD	250,000		94,472	250,000		90,930	46,953		17,319	(4,103)	(146,953)		(53,242)	400,000	-	145,376
	ՀՀ դրամ														-	-	-
ԼՂՀ կառավա- րություն	USD														-	-	-
	ՀՀ դրամ			206,500			150,000			28,233				(384,733)	-	-	-
Ֆիզիկա կան անձիք	USD				2,020,000		750,773	125,032		45,436	(16,624)	(125,032)		(45,436)	2,020,000	-	734,149
	ՀՀ դրամ						555,000			14,683				(569,683)	-	-	-
Ընդա- մենը		3,345,000	-	2,192,209	5,044,090	237,000	3,547,421	730,613	7,186	466,888	(106,666)	(1,857,509)	(7,186)	(2,154,145)	7,262,194	237,000	3,945,707

17. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	<i>Հազար դրամ</i>		
	<u>31.12.2011թ.</u>	<u>31.12.2010թ.</u>	<u>01.01.2010թ.</u>
Ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման գծով	-	176,050	-
Գործառնական գնումների գծով	3,635	3,134	6,663
Աշխատավարձի գծով	-	-	67
Կարճաժամկետ փոխհատուցումների գծով	11,000	5,343	-
Սոցիալական ապահովության վճարների գծով	5,890	4,265	-
Հարկերի գծով, բացի շահութահարկը	2,850	3,097	2,963
Այլ պարտքեր	<u>2,793</u>	<u>1,339</u>	<u>103</u>
	<u>26,168</u>	<u>193,228</u>	<u>9,796</u>

18. Ֆինանսական գործիքներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունը հակված է պարտքային, տոկոսադրույքի և արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետ կապված ռիսկերին:

18.1 Պարտքային ռիսկ

Ընկերության առևտրային դեբիտորական պարտքը՝ ընդամենը 483,542 հազար դրամ, ներկայացնում է Էլեկտրաէներգիայի իրացումից ստացվելիք գումարները (ծնթ. 4): Ընկերությունը երաշխիք դեբիտորական պարտքի գծով չի պահանջում:

Ընկերությունը անհավաքագրելիության պահուստ չի ձևավորում:

31.12.2011թ. դրությամբ առկա առևտրային դեբիտորական պարտքի ժամկետայնությունը կազմել է.

	<u>31.12.2011թ.</u>
	<u><i>հազար դրամ</i></u>
Մինչև 59 օր	201,648
60-89 օր	160,958
90-119 օր	<u>120,936</u>
	<u>483,542</u>

Հաշվետու տարում Ընկերությունը անհուսալի դեբիտորական պարտքերի ուղղակի դուրսգրում չի կատարել (2010թ.-ին՝ 1,124 հազար դրամ):

18.2 Տոկոսադրույքի ռիսկ

Ընկերությունը ունի ստացված վարկեր և փոխառություններ՝ ֆիքսված տոկոսադրույքով: Նշված վարկերի և փոխառությունների վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվությունը ներկայացված է 16-րդ ծանոթագրությունում: Փոփոխական տոկոսադրույքով փոխառությունը Ընկերության համար առաջացնում է ապագա դրամական հոսքերի տոկոսադրույքային ռիսկ, իսկ հաստատուն

տոկոսադրույքով փոխառությունը՝ իրական արժեքի տոկոսադրույքի ռիսկ: Ղեկավարությունը չունի ֆիքսված կամ տատանվող դրույքաչափերի հանդեպ ընկերության հակվածությունը որոշող ձևակերպված քաղաքականություն: Սակայն նոր փոխառությունների ստացման ժամանակ Ղեկավարությունը դատողություններ է կատարում որոշելու համար՝ արդյոք հաստատուն, թե՞ փոփոխական տոկոսադրույքն է առավել նպատակահարմար ընկերության համար մարման ողջ ժամանակաշրջանի ընթացքում:

18.3 Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի հանդեպ ընկերության ռիսկը կապված է ստացված վարկերի և փոխառությունների, ինչպես նաև կրեդիտորական պարտքերի հետ, որոնք ենթակա են մարման արտարժույթով: Նշված վարկերի վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվությունը ներկայացված է 16-րդ ծանոթագրությունում, իսկ կրեդիտորական պարտքերի վերաբերյալ՝ 17-րդ ծանոթագրությունում: Ղեկավարությունը չի հեջավորում արտարժույթի ռիսկի հանդեպ ընկերության հակվածությունը:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ընկերության արտարժույթով մարվելիք պարտավորությունները հետևյալն են.

	ԱՄՆ դոլարով	Եվրոյով	Ընդամենը
	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ
Արտարժույթով հոդվածներ	համարժեք	համարժեք	համարժեք
Դրամական միջոցներ	57	10	67
Վարկեր և փոխառություններ	(2,402,823)	(124,176)	(2,526,999)
Ընդամենը	(2,402,766)	(124,166)	(2,526,932)

ԱՄՆ դոլարի և Եվրոյի նկատմամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված են հետևյալ հաշվարկային փոխարժեքները.

	31.12.2011թ.	31.12.2010թ.
	ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամ
1 ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքը	385.77	363.44
1 Եվրոյի փոխարժեքը	498.72	481.16

Զգայունության վերլուծություն

ՀՀ դրամի փոխարժեքի 5%-ով արժեզրկումը նշված արժույթների հանդեպ 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի համեմատությամբ կնվազեցնի սեփական կապիտալը 126,347 հազար դրամ գումարով: Այս վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

ՀՀ դրամի փոխարժեքի 5%-ով ամրապնդումը նշված արժույթների հանդեպ 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի համեմատությամբ կունենա գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն սեփական կապիտալի վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

30.03.2012թ. դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքը նշված արժույթների նկատմամբ կազմել է.

	31.12.2011թ.	ՀՀ դրամի
	ՀՀ դրամ	արժեզրկում
1 ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքը	390.64	1%
1 Եվրոյի փոխարժեքը	521.39	4%

18.4 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, երբ Ընկերությունը դժվարություններ է ունենում այն ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ տրամադրելով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով Ընկերությունը պատրաստում է դրամական հոսքերի բյուջե, որը հաստատվում է տնօրենների խորհրդի կողմից: Փոխառությունների և վարկային պարտավորությունների գծով մարումները դրամական հոսքերի կանխատեսումներում ներառվում են՝ հիմնվելով վարկային ժամանակացույցի վրա:

Ընկերության ֆինանսական բաժինը շարունակական մոնիտորինգ է իրականացնում Ընկերության իրացվելիության գծով՝ հիմք ընդունելով յուրաքանչյուր տարվա համար հաստատված դրամական հոսքերի բյուջեն, ապահովելու համար գործառնական գործունեության համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների առկայությունը:

Ընկերությունը չունի ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ: Հետևյալ աղյուսակը վերլուծում է Ընկերության ոչ-ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք խմբավորվել են ըստ մարման ժամկետայնության՝ հաշվետվության օրվանից հետո:

Ոչ-ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	Մարման ժամկետները			
	մինչև 6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարի և ավելի
Փոխառությունների և վարկերի գծով պարտավորություններ	1,078,830	583,816	1,700,699	244,975
Գնումների գծով	3,635	-	-	-
Աշխատանքի հատուցման գծով	3,000	8,000	-	-
Ընդամենը	1,085,465	591,816	1,700,699	244,975

18.4.1 Իրացվելիության գործակից

Իրացվելիության ռիսկի մոնիտորինգի իրականացման նպատակով Ընկերությունը հաշվարկում է իրացվելիության գործակիցները՝ բացարձակ, ընթացիկ և ընդհանուր: Բացարձակ իրացվելիության գործակիցը հաշվարկվում է որպես դրամական միջոցների մնացորդի հարաբերությունը ընթացիկ պարտավորությունների մնացորդի նկատմամբ:

Ընթացիկ իրացվելիության գործակիցը հաշվարկվում է որպես դրամական միջոցների, ընթացիկ ֆինանսական ակտիվների և առևտրային ու այլ դեբիտորական պարտքերի մնացորդների հարաբերությունը ընթացիկ պարտավորությունների մնացորդի նկատմամբ:

Ընդհանուր իրացվելիության գործակիցը հաշվարկվում է որպես ընթացիկ ակտիվների մնացորդի հարաբերությունը ընթացիկ պարտավորությունների մնացորդի նկատմամբ:

Բացարձակ, ընթացիկ և ընդհանուր իրացվելիության գործակիցները 31.12.2011թ. դրությամբ և համադրելի ամսաթվի դրությամբ կազմում են.

	31.12.2011թ.	31.12.2010թ.
	<u>հազար դրամ</u>	<u>հազար դրամ</u>
Պաշարներ	32,217	24,060
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,107,668	592,044
Ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	50,000	-
Դրամական միջոցներ	40,682	548,467
Ընթացիկ պարտավորություններ	1,728,368	990,134
<i>Իրացվելիության գործակիցներ</i>		
	<i>Բացարձակ</i>	<i>0.02</i>
	<i>Ընթացիկ</i>	<i>0.69</i>
	<i>Ընդհանուր</i>	<i>0.71</i>
		<i>0.55</i>
		<i>1.15</i>
		<i>1.18</i>

19. Պայմանական դեպքեր

19.1 Ապահովագրություն

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է: Ընկերության գույքը, բացառությամբ տրանսպորտային միջոցների, ապահովագրված չէ: Ընկերությունը ապահովագրված չէ գործունեության ընդհատման և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունների հանդեպ, որոնք կարող են առաջանալ Ընկերության տարածքում տեղի ունեցած պատահարների կամ վերջինիս գործունեության հետևանքով՝ գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց, բացառությամբ ավտոտրանսպորտային միջոցների շահագործման հետևանքով առաջացած վնասների: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

19.2 Դատական հայցեր

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի և այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Ընկերության դեմ հարուցված դատական հայցեր չկան:

20. Կապիտալի կառավարում

Ընկերությունը իր կապիտալը կառավարում է ապահովելու համար Ընկերության շարունակական գործունեությունը և բաժնետերերի շահույթը:

Ընկերության կապիտալի կառուցվածքը ներառում է փոխառու միջոցները (ընթացիկ և ոչ ընթացիկ պարտավորություններ) և սեփական կապիտալը (ներառող թողարկված կապիտալը, պահուստները և կուտակված շահույթը):

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նախորդ տարեվերջի դրությամբ, Ընկերության փոխառու միջոցները մեծամասամբ կազմված են փոխառություններից և վարկերից:

Ընկերությունը չունի կապիտալի արտաքին ներգործության պահանջներ:

20.1 Ֆինանսական կախվածության գործակից

Ֆինանսական կախվածության գործակիցը 31.12.2011թ. դրությամբ կազմում է 31% (31.12.2010թ. դրությամբ՝ 48%):

	31.12.2011թ. <u>հազար դրամ</u>	31.12.2010թ. <u>հազար դրամ</u>
Փոխառություններ և վարկեր (ա)	3,623,756	3,945,707
Այլ ընթացիկ պարտավորություններ	26,168	223,054
Ընդամենը փոխառու միջոցներ	3,649,924	4,168,761
Սեփական կապիտալ (բ)	11,795,300	8,712,706
Ֆինանսական կախվածության գործակից	31%	48%

ա) Փոխառությունները և վարկերը ներառում են ընթացիկ և ոչ ընթացիկ փոխառությունները և վարկերը (ծնթ. 16):

բ) Կապիտալը ներառում է թողարկված կապիտալը, պահուստները և կուտակված շահույթը:

21. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

21.1 Առևտրային գործարքներ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերությունը կապակցված կողմերի հետ իրականացրել է հետևյալ գործարքները. (ծան. 15.2).

	Ծառայությունների ստացում	
	2011թ.	2010թ.
Կապակցված կողմ		
«Արմավիսբանկ» ՓԲԸ	63,292	17,040

21.2 Առևտրային մնացորդներ

Հաշվետու օրվա դրությամբ Ընկերության և կապակցված կողմերի միջև առևտրային մնացորդներ չկան:

21.3 Առանցքային կառավարչական անձնակազմի հատուցումներ

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմին տրված հատուցումները հետևյալն են.

Բաժնետերեր	2011թ.	<i>հազար դրամ</i> 2010թ.
Շահաբաժիններ		
ԼՂՀ Կառավարություն	510,000	510,000
«Արմավիսթանկ» ՓԲԸ	16,026	3,904
	526,026	513,904
Տնօրեն- Վահրամ Բեգլարյան		
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ փոխհատուցումներ	7,150	4,070
Շահաբաժիններ	300	100
	7,450	4,170
Ընդամենը –շահաբաժիններ	526,326	514,004
Ընդամենը - աշխատավարձ	7,150	4,070
	533,476	518,074

Հաշվետու և նախորդ տարիներում, տնօրենների խորհրդի մյուս անդամները շահաբաժիններ կամ այլ հատուցումներ չեն ստացել:

21.4 Երաշխիքներ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության վարկերի և փոխառությունների գծով փոխառուներին կապակցված կողմերից տրամադրված երաշխիքները և գրավները ներկայացված են ծանոթագրություն 17-ում:

21.5 Փոխառություններ

Հաշվետու ժամանակաշրջանի Ընկերության և կապակցված կողմերի միջև առկա փոխառությունների շարժը և մնացորդները հետևյալն են.

Փոխառու	Արժույթ	Տարեսկզբի մնացորդ			Տարվա շարժ									Տարեվերջի մնացորդ			
					Ավելացում			Տոկոսի հաշվեգրում			Վերագնա հատում	Մարում					
		Դոլար	ԵՎԸ	Հազար դրամ	Դոլար	ԵՎԸ	Հազար դրամ	Դոլար	ԵՎԸ	Հազար դրամ	Հազար դրամ	Դոլար	ԵՎԸ	Հազար դրամ	Դոլար	ԵՎԸ	Հազար դրամ
ԼՂՀ կառավարություն	USD	-	-	-	1,100,000		411,308	33,760		12,752	1,846	(1,133,760)		(425,906)	-	-	-
“Արմավիս-բանկ” ՓԲԸ	USD	823,104		299,149	1,100,000		413,542	176,198		65,941	21,970	(494,628)		(183,751)	1,604,674	-	616,851
	EUR		237,000	114,035		488,700	251,418		52,790	27,547	9,764		(529,501)	(251,435)	-	248,989	151,329
	ՀՀ դրամ			362,301						42,717				(220,465)	-	-	184,553
	ընդամենը	823,104	237,000	775,485	1,100,000	488,700	664,960	176,198	52,790	136,205	31,734	(494,628)	(529,501)	(655,651)	1,604,674	248,989	952,733
Ընդամենը		823,104	237,000	775,485	2,200,000	488,700	1,076,268	209,958	52,790	148,957	33,580	(1,628,388)	(529,501)	(1,081,557)	1,604,674	248,989	952,733

22. ՖՀՄՄ-ների անցման համաձայնեցումներ

ա/ Ֆինանսական վիճակի մասին սկզբնական հաշվետվություն

01.01.2010թ. դրությամբ.

	31.12.2009 նախկինում ներկայաց- ված	ՖՀՄՄ 1- ճշգրտումներ	<i>հազար դրամ</i> 01.01.2010 ՖՀՄՄ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	7,859,112	-	7,859,112
Ոչ նյութական ակտիվներ	6,464	(6,244)	220 (1)
Կանխավճարներ ՀՄ գծով	449,748	-	449,748
	8,315,324	(6,244)	8,309,080
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	19,128	-	19,128
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	504,177	3,971	508,148 (2)
Կանխավճարներ գնումների գծով	3,971	(3,971)	- (2)
Դրամական միջոցներ	56,327	-	56,327
	583,603	-	583,603
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	8,898,927	(6,244)	8,892,683
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ և ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Սեփական Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	5,962,074		5,962,074
Էմիսիոն եկամուտ	43,104	(21,316)	21,788 (3)
Կուտակված շահույթ	656,170	15,072	671,242 (6)
	6,661,348	(6,244)	6,655,104
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Փոխառություններ	1,482,793	140,158	1,622,951 (4)
	1,482,793	140,158	1,622,951
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Փոխառություններ	709,415	(140,158)	569,257 (4)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	9,796	-	9,796
Շահութահարկի գծով պարտավորություն	35,575	-	35,575
	754,786	(140,158)	614,628
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԿԱՊԻՏԱԼ և ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	8,898,927	(6,244)	8,892,683

բ/ Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

31.12.2010թ. դրությամբ

	31.12.2010 նախկինում ներկայացված	ՖՀՄՍ 1- ճշգրտում- ներ	<i>հազար դրամ</i> 31.12.2010 ՖՀՄՍ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	11,633,520	-	11,633,520
Ոչ նյութական ակտիվներ	5,393	(5,289)	104
Կանխավճարներ ՀՄ գծով	83,272	-	83,272
	11,722,185	(5,289)	11,716,896
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	24,060	-	24,060
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	577,423	14,621	592,044 (2)
Կանխավճարներ գնումների գծով	14,621	(14,621)	- (2)
Դրամական միջոցներ	548,467	-	548,467
	1,164,571	-	1,164,571
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	12,886,756	(5,289)	12,881,467
ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ և ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Սեփական Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	7,362,074	-	7,362,074
Էմիսիոն եկամուտ	158,748	-	158,748
Այլ պահուստներ	43,645	-	43,645
Կուտակված շահույթ	1,153,528	(5,289)	1,148,239 (6)
	8,717,995	(5,289)	8,712,706
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Փոխառություններ	2,527,849	650,778	3,178,627 (4)
	2,527,849	650,778	3,178,627
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Փոխառություններ	1,417,858	(650,778)	767,080 (4)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	193,228	-	193,228
Շահութահարկի գծով պարտավորություն	29,826	-	29,826
	1,640,912	(650,778)	990,134
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԿԱՊԻՏԱԼ և ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	12,886,756	(5,289)	12,881,467

գ) Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

31.12.2010թ. ավարտվող տարվա համար

	2010թ. նախկինում ներկայացված	ՖՀՄՍ 1- ճշգրտում- ներ	հազար դրամ 2010թ. ՖՀՄՍ	
Հասույթ	1,614,897	-	1,614,897	
Վաճառքի ինքնարժեք	(305,093)	-	(305,093)	
Համախառն շահույթ	1,309,804	-	1,309,804	
Վարչական ծախսեր	(124,635)	677	(123,958)	(1)
Իրացման ծախսեր	(3,573)	-	(3,573)	
Այլ գործառնական եկամուտներ	2,076	2,273	4,349	(5)
Այլ գործառնական ծախսեր	(28,169)	278	(27,891)	(1)
Այլ օգուտ/(վնաս), գուտ	18,964	(2,273)	16,691	(5)
Շահույթ մինչև հարկումը	1,174,467	955	1,175,422	
Շահութահարկի գծով ծախս	(58,573)	-	(58,573)	
Տարվա գուտ շահույթ	1,115,894	955	1,116,849	
Այլ համապարփակ եկամուտներ	-	-	-	
Տարվա համապարփակ արդյունք	1,115,894	955	1,116,849	

Նշումներ.

- (1) Դանաչման չափանիշներին չբավարարող ոչ նյութական ակտիվների ապաճանաչում:
- (2) Կանխավճարների հոդվածի ներառում առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի հոդվածի մեջ:
- (3) Նախորդ տարիների բաժնետոմսերի տեղաբաշխման ուղղակի ծախսերի նվազեցում էմիսիոն եկամտի հոդվածից:
- (4) Փոխառությունների և վարկերի գծով ընթացիկ և ոչ ընթացիկ մնացորդների վերադասակարգում:
- (5) Կարճաժամկետ ներդրումներից տոկոսային եկամտի վերադասակարգում:
- (6) ՖՀՄՍ անցման ճշգրտումների արտացոլում չբաշխված շահույթում: